

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC TÁC PHẨM VĂN HỌC NƯỚC NGOÀI TRONG MÔN NGỮ VĂN TRUNG HỌC PHỔ THÔNG

Lương Văn Hà¹

Ngày nhận bài: 28/3/2022; Ngày phản biện thông qua: 06/4/2022; Ngày duyệt đăng: 07/4/2022

TÓM TẮT

Bài báo này trình bày kết quả nghiên cứu về thực trạng dạy và học tác phẩm văn học nước ngoài trong chương trình Ngữ văn bậc Trung học phổ thông (THPT), đi sâu tìm hiểu những thuận lợi và khó khăn trong việc dạy và học văn học nước ngoài đồng thời chỉ ra những nguyên nhân dẫn đến thực trạng đó. Bài viết không chỉ khẳng định vị trí của văn học nước ngoài trong chương trình Ngữ văn bậc THPT mà còn đưa ra một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng dạy và học tác phẩm văn học nước ngoài sao cho hiệu quả như: thay đổi phương pháp dạy và học văn học nước ngoài theo hướng phát huy năng lực người học, dạy học theo chủ đề, tăng cường các hoạt động ngoại khóa và sân khấu hóa văn học nước ngoài.

Từ khóa: nâng cao, chất lượng, dạy và học, văn học nước ngoài, ngữ văn.

1. MỞ ĐẦU

Trong xu thế toàn cầu hóa ngày nay, tính biệt lập, khép kín của các nền văn hóa, văn học đã bị phá vỡ, thay vào đó là xu thế mở cửa, tiếp xúc và hội nhập toàn cầu. Môn Ngữ văn trong nhà trường phổ thông hiện nay không chỉ giảng dạy những tác phẩm văn học Việt Nam mà còn giảng dạy những tác phẩm văn học nước ngoài nhằm cung cấp cho học sinh những kho tàng tri thức, tinh hoa văn hóa thế giới. Từ đó, học sinh sẽ có cái nhìn trực quan, sinh động hơn về các nền văn hóa của nhân loại cũng như các thành tựu về văn học trong và ngoài nước. Tuy nhiên hiện nay, nội dung, chương trình giảng dạy giữa các tác phẩm văn học trong nước với các tác phẩm văn học nước ngoài còn quá chênh lệch. Giáo viên còn chưa mạnh dạn đổi mới về phương pháp trong dạy học, dễ gây tâm lí nhàm chán cho người học đối với văn học nước ngoài,... đồng thời, học sinh còn chưa hứng thú với môn học, một số em có tâm lí thực dụng, đối phó khi học văn học nước ngoài. Ngoài ra, nội dung kiểm tra đánh giá của môn Ngữ văn lại không còn có sự hiện diện của các tác phẩm văn học nước ngoài. Từ đó, khiến cho chất lượng dạy và học tác phẩm văn học nước ngoài bị ảnh hưởng.

Trước thực trạng nêu trên, chúng tôi nhận thấy rằng, để giúp người dạy lẫn người học thay đổi tâm thế khi tiếp nhận các tác phẩm văn học nước ngoài cũng như nâng cao vị thế của văn học nước ngoài trong chương trình môn Ngữ văn ở nhà trường phổ thông, chúng ta cần đưa ra những giải pháp đồng bộ, tích cực và hiệu quả nhằm nâng cao hiệu quả dạy và học các tác phẩm văn học nước ngoài.

2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung nghiên cứu

Khảo sát thực trạng dạy và học các tác phẩm văn học nước ngoài trong môn Ngữ văn bậc THPT.

Đề xuất một số giải pháp để nâng cao chất lượng dạy và học tác phẩm văn học nước ngoài ở Trường THPT hiện nay.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng các phương pháp nghiên cứu chủ yếu sau:

Phương pháp điều tra khảo sát: Sử dụng phiếu điều tra để khảo sát khoảng 500 học sinh ở 3 khối 10, 11 và 12 ở một số Trường THPT trên địa bàn TP. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk: Trường THPT Lê Duẩn (150 phiếu), Trường THPT Buôn Ma Thuột (150 phiếu), Trường THPT Thực hành Cao Nguyên - Đại học Tây Nguyên (200 phiếu). Do đặc thù của năm học 2021 - 2022 (học sinh học trực tuyến là chính) nên chúng tôi đã tiến hành khảo sát ý kiến người học thông qua biểu mẫu trong Google form.

Phương pháp thống kê, phân loại: Thống kê và phân loại thực trạng dạy và học văn học nước ngoài, dựa vào phiếu điều tra đã khảo sát.

Phương pháp phân tích, tổng hợp: Trên cơ sở các số liệu và câu trả lời đã thống kê và phân loại trong phiếu điều tra, chúng tôi sẽ tiến hành tổng hợp và phân tích tổng thể để đánh giá và chỉ ra những thuận lợi, khó khăn, nguyên nhân của thực trạng dạy và học văn học nước ngoài trong quá trình học môn Ngữ văn ở Trường THPT.

Phương pháp so sánh, đối chiếu: Dựa vào phiếu điều tra và qua các tiết dạy học thực nghiệm để lập các sơ đồ, bảng biểu nhằm đối sánh và đưa ra đánh giá, kết luận.

Phương pháp chuyên gia: Tiến hành trao đổi và tham vấn về thực trạng dạy và học văn học nước

¹Trường THPT Thực hành Cao Nguyên, Trường Đại học Tây Nguyên;

Tác giả liên hệ: Lương Văn Hà, ĐT: 0907659637, Email: lvha@ttn.edu.vn.